

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

Bombák

röpködnek seregelve a levegőben, véres merényletek történnek, komoly fenyegetések hangzanak el, az összes országokban tiltakozó gyűléseket tartanak, táviratokat továbbítanak, közbenjárásokat sürgetnek és mindez azt a célt szolgálja, hogy az Amerikában halálraítélt két anarkistának kegyelmezzenek meg. Sacco és Vanzetti hét év előtt ítélték halálra egy gyilkosság miatt, amelyet állítólag ők követtek el. Hét év előtt hozták a halálos ítéletet és a két anarkista azóta a börtönben szütyöl. A kivégzést már számtalanszor elhalasztották a közvélemény nyomása alatt, mert a két elítélt állandóan ártatlanságát hangoztatta. Közvetlen tanuja a gyilkosságnak nem volt és a vádat egy tizenhárom éves lány ingadozó vallomására alapították. A bírón kívül, aki a halálos ítéletet hozta, talán nincsen ember, aki feltétlenül meg volna győződve Sacco és Vanzetti bűnösségéről. És hét év óta a két elítéltnek nem volt egy nyugodt napja. Mikor este lefeküdtek, soha nem tudták, másnap nem kötik-e őket a villamos székhez. Hét év óta állandó félelemben és rettegésben kellett élniük. Olyan súlyos büntetés ez, mely felér a tényleges kivégzés minden borzalmával. Hét év sokszáz napján kellett végigszenvedniük az erőszakos halál minden kinszenvedését. Nem tudunk ítéletet mondani, bűnösök-e vagy sem, amint hogy bizonyítékok hiányában ezt senki sem teheti. Hogy mégis halálra ítélték és az ítéletet hét év óta nem hajtották végre, mindenesetre amellett szól, hogy bűnösségük mellett a meggyőződés nem lehet tulerős. Nem tartozunk azok közé, akik a felforgatók, társadalmi zavarkat előidézők, vagy a meglévő társadalmi rendet erőszakosan megváltoztatni akarók iránt tulságos szimpátiával viseltetnénk. Hogy mégis a kivégzés ellen emeljük fel tiltakozó szavunkat, most a tizenkettedik órában annak oka, hogy a két anarkistában is az embert látjuk. Azt az embert, akinek életét senki és semmi nem tudja visszaadni, ha egyszer kioltották. Bűnhődjék a bűnös, de érdeme szerint. A halálbüntetés végrehajtása olyanokon, akiknek bűnössége kétségtelenül beigazolást nem nyert, jóvá nem tehető hiba, amelyet justizmord néven ismernek. Ilyen justizmord készül Amerikában is, ha csak az utolsó pillanatban el nem halasztják a kivégzést és a per újrafelvételét el nem rendelik. Ha hét évig nem volt sürgős a kivégzés, akkor most nincs semmi ok végrehajtani a halálos ítéletet, mielőtt döntő bizonyíték nincs a két ember bűnösségére. A legigazságosabb jogszolgáltatásban is az az elv, hogy inkább megtorlatlanul hagyni egy bűncselekményt, mint esetleg ártatlanul olyan büntetéssel sújtani embereket, amelyet semmivel soha többé jóvá nem lehet tenni. Ennek az elvnek kell érvényesülnie Amerikában is.

Newyorkot a levegőbe röpitik az anarkisták

ha Saccot és Vanzettit, a két halálraítélt olasz anarkistát holnap kivégzik — Fel akarták gyujtani a kormányzó palotáját — Robbanások és gyilkosságok mindenfelé — Óriási izgalom az amerikai városokban

Ötszázezer munkás proklamálta a sztrájkot Newyorkban

Temesvár, augusztus 10.

Huszonnégy órával Sacco és Vanzetti kivégzése előtt olyan fordulat várható a két anarkista ügyében, amely ki fogja elégíteni mindazokat, akik megvannak győződve a halálraítéltek ártatlanságáról. Az egész világ sorompóbaállításának ugylátszik legalább annyi eredménye van, hogy az a bíró, aki annak idején a halálos ítéletet kimondta, közölte Sacco és Vanzetti védőivel, hogy

megfontolás tárgyává teszi, vajjon újra kihallgassa-e azt az egyetlen terhelő tanút, akinek vallomása alapján hét évvel előtt az ítéletet hozta.

Thayer bíró kijelentette, hogy döntését ma közli. Közben Sacco és Vanzetti a siralomházban vannak, amelyet nagy rendőri és katonai osztagok őriznek. Ez az őrzés teljesen indokolt, mert tegnap mintegy tízezer munkás meg akarta ostromolni a fegyházat, hogy a két elítéltet kiszabadítsák. A tömeg támadását a rendőrség és katonaság csak nehezen tudta visszaverni. Sacco és Vanzetti rendületlenül folytatják az éhségstrájkot és már huszonkettedik napja, amióta a kivégzés napját közölték velük, nem vettek magukhoz táplálékot.

Az elítéltek hívei közben az utcán folytatják akciójukat, amellyel ki akarják kényszeríteni Sacco és Vanzetti megkegyelmeztetését. Amerika nagyobb városaiban bizottságok alakultak azzal a kimondott céllal, hogy a két anarkistát a halálbüntetéstől megmentik. Ennek a bizottságnak a tagjai csaknem

az összes nagyobb városok háztulajdonosaihoz leveleket intéztek, amelyekben azzal fenyegetik őket, hogyha a halálos ítéletet végrehajjták, úgy házaikat a levegőbe röpitik.

Megírják ezekben a levelekben azt is, hogy a newyorki földalatti vasut ellen elkövetett merényletek csak enyhe figyelmeztetés volt ahhoz képest, amit akkor tesznek, hogyha Saccot és Vanzettit kivégzik.

A robbantások és merényletek közben folytatódnak. Tegnap a baltimorei városházán robbant fel egy bomba, amely az épületben nagy károkat okozott és csak a véletlennek tulajdonítható, hogy emberáldozatot nem követelt. A bosztoni olasz negyedben tegnap két bomba robbant föl, amely husz emberéletet kioltott és három házat rombadöntött.

Az Amerikában élő anarkisták azzal fenyegetődznek, hogy annyi bombájuk van, amelyekkel akár egész Newyorkot is levegőbe röpit-hetik.

Hangoztatják, hogy ettől sem riadnak vissza, ha a kivégzést végrehajjták. Hogy milyen nagy az elkéseregés, arra jellemző, hogy Fuller kormányzó házát, aki a kegyelmi kérvényt elutasította, a merénylők leöntötték petrolummal és csak az utolsó pillanatban sikerült megakadályozni, hogy fel ne gyujtsák. Jellemző, hogy a rendőrség a merénylőkkel szemben tehetetlen. Eddig egyetlen egy esetben sem sikerült a merényletek elkövetőit elfogni. Nemesak Amerikában, hanem Eu-

rópában is nagy izgalmat kelt a tervezett kivégzés. Londonban, bár a munkáspárt radikális elemeinek és a kommunistáknak nem sikerült az általános sztrájkot proklamáltatni,

az olasz kolóniában, amely mintegy ötvenezer főből áll, a két párt-
ra szakadt táborban egymást érik a gyilkosságok.

Az angol munkásság körében nagy az ellenszenv az angliai olaszok ellen, amit ezek a sorozatos merényletek még inkább fokoznak. Az olasz munkásokat azzal is gyanúsítják, hogy ők okozták azt a házbeomlást, amely tegnapelőtt történt Londonban, amikor a Commercial Union biztosítótársaság hatemeletes palotája összeomlott.

Az azonban nemesak ilyen erőszakos eszközökkel, hanem békés uton is kísérleteznek, hogy a megkegyelmeztetést elérjék. Bosztoni lapok jelentése szerint Lindberghet, Amerikának ma legnépszerűbb emberét, is felkérték, hogy interveniáljon Sacco és Vanzetti érdekében. Lindbergh válasza még nem érkezett meg.

A legközelebbi huszonnégy órában eldől, hogy a halálos ítéletet végrehajjták-e vagy sem.

Bizonyos, hogy ha az ítéletet meg nem semmisítik és a per újrafelvételét nem rendelik el, úgy olyan zavargások és sorozatos merényletek várhatók, különösen Amerikában, amilyenekre semmiféle ítélettel kapcsolatban még nem volt példa a világtörténelemben.

Ujabbban jelentik, hogy Nungesser, az oceán átrepülése közben életét vesztett francia pilóta édesanyja is táviratot intézett Fuller kormányzóhoz, amelyben Sacco és Vanzetti megkegyelmeztetését kéri. A helyzet különben mindjobban kiélesedik és Newyorkban tegnap félmillió munkás proklamálta a sztrájkot. A merényletek ismétlődnek és alig mulik óra, hogy Amerika egyik vagy másik városából újabb bombarobbanásokról hír ne érkeznék.

Az izgalom óriási annál is inkább, mert a hatóságok minden előkészületet megtettek a halálraítéltek kivégzésére.

Nem tartják kizártnak, hogy a kivégzéseket esetleg a megállapított időpont előtt még ma végrehajjták. Erre abból következtetnek, hogy a villamosszék mechanikusa utasítást kapott, mely szerint már szerdán reggel jelentkezzék a fegyházban.

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 3'22, Párisban 15'85

Temesvári magánárfolyamok 1927 augusztus 10-én reggel:

(A Kereskedelmi és Gazdasági Bank devizaosztályának árfolyamai.)

Minden pénznem mellett három számjegy áll. Ezek közül az első átutalást jelent pénznem, a második áruban a harmadik bankjegyet középkurzuson.

Angol font: 788'00—790'00—790'00, dollár: 161'50—162'00—162'00, dinár: 2'85 külföldi, 2'80 belföldi, 2'80 effect, hollandi forint: 65'00—65'10—65'00, francia frank: 6'35—6'38—6'40, olasz lira: 8'88—8'90—8'90, cseh korona: 4'80—4'82—4'70, osztrák silling: 22'80—22'90—23'00, német márka: 38'50—38'70—38'75, magyar pengő: 28'25—28'35—28'50, svájci frank: 31'20—31'30—31'30.

Terményárak:

DENGL és KLEIMANN gabonabizományos cég jelentése.

Buza 710, rozs 630, takarmányárpa 560, sörárpa 650—80, tengeri temesvári paritás szejverini 520, besszarábiai 610, zab 465 lei. Irányzat nyugodt.

Hírek

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Plata Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-tér) 4
Telefonszámunk:

Szerkesztőség: 2-52

Kiadóhivatal: 2-52

Nyomda: 10

Felelős szerkesztő lakása: 2-49

Előfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félévre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 8 lei, az ókirályságban 4 lei. Külföldön előfizetési díj egész évre 900 lei, fél évre 500 lei.

Felelős szerkesztő:

VUCHETICH ENDRE Dr.

A magyar színjátszás

nagymestere, a drámai jelenetek és kitörések királya, Beregi Oszkár, a művész, akinek sok taps, rengeteg bahr és siker jutott már osztályrészüil, szerényen, életvidámabban mint valaha, bekopogtatott a szerkesztőségbe.

— Itt vagyok és szívemből örülök, hogy ismét üdvözölhetem a bánági rónát, láthatom a temesváriakat és játszhatom.

Csak ennyit mondott és szemében ott égett a fiatalság tüze és ezüstösbe hajló hajára mintha glóriát font volna az ablakon berévedező napsugár. Istennem, Beregi Oszkár, az örökké fiatal, a sok keserves csalódáson átesett művész, legyint egyet a kezével és csak az ajka köré lopózik egy kesernyés vonás. A színész megtagadta önmagát és kibuggyant belőle egy pillanatra az ember. Nem akartam interjút. Talán banális is. Miért kérdezzem, hogy a színészirigység miért hajtotta ki Amerikából és miért kérdezzek sok minden mást, amire mindig csak az az ajkrángatódzás lenne az igazi, a szíve mélyéből jövő válasz. Beregi Oszkárnak, a nagy magyar színésznek élnie kell és kezébe vette a vándorbotot. Tegnap Kolozsvár, Nagyvár, Arad és ma Temesvár. De mintha meg kelene magyaráznia:

— A szívem hoz ide Erdélybe és Bányságba, a lelkem, amely mindig ott koszál az erdélyi havasok mentén és esodálja a Bányság aranytermő vidékét.

És ebben az egy mondatban benne volt minden. Fájdalom, csalódás, keserűség, a szeretet, a színpad és a község iránt.

Rövid szünet. És azután beszélünk a multról, a jelenről. És ennek a nagy művésznak egyszerre emberi könnyek esillognak a szemében, mert szó kerül leányára, Mártára, aki hatalmas sikereket aratott legutóbb Szlovénországban, amikor az apjával együtt lépett fel. És a világhírű művész elfeledte a művészetét és kitért belőle az apa:

— Nagyon szép az a lány...

Többet nem is mondott, kezébe hajtotta a fejét és talán gondolkodott az életben, ezen a furesa megmagyarázhatatlan valamin.

A látogatási idő letelt, Beregi Oszkár megy. Kezet szorít. Rámnéz. És mintha abban a kézsorításban és nézésben belesírta volna az egész életét...

Koncentrációs kormány alakul

az ősz folyamán a nemzeti parasztpárt részvételével

Bukarest, augusztus 10.

Politikai körökben nagy jelentőséget tulajdonítanak annak a tanácskozásnak, amely Bratianu Jonel és a külföldre utazott Bratianu Vintila pénzügyminiszter és Titulescu külügyminiszter között folyt le. A tanácskozások legfontosabb pontját egyrészt a külföldi pénzkölcsön megszerzése, másrészt a belpolitikai helyzet képezte. Jólinformált belpolitikai és a liberálispárthoz közelálló körök véleménye szerint Titulescu személye eleve biztosíték arra, hogy ezúttal Bratianu Vintila nem vall kudarcot és feltétlenül pénzzel jön haza. De azt is tudják, hogy a pénzügyminiszter szakít eddigi merev álláspontjával és biz-

tosítékot hajlandó nyújtani a kölcsön ellenében. Szóba került azután a nemzeti parasztpárt magatartása. Bratianu Jonel megnyugtatta öccsét és a külügyminisztert és a következő kijelentést tette:

— Erősen hiszem, hogy a nemzeti parasztpárt végtére inkább megelégszik a kormányzásban való részvétel felével, semhogy örökösen az ellenzéken maradjon.

Bratianu Jonel szavait most Bukarestben erősen kommentálják, mert ez eleve annak a kifejezése, hogy mégis csak létrejön a megállapodás a nemzeti parasztpárttal. Az őszi események fogják igazolni, vajjon nem volt-e Bratianu Jonel optimista.

Kisebbségi diákok az ókirályságban

cseregyerekeként végzik tanulmányaikat ősztől kezdve

Temesvár, augusztus 10.

A cseregyerekek-akció ügyében tegnap délelőtt a temesvári városházán Crismariu Oktavián polgármester-helyettes elnöklété mellett értekezletet tartottak, amelyen Gradinariu Emil kultúrtaácsnok, minden kulturális mozgalomnak igaz barátja, fejtegette a mozgalom hasznosságát és életrevalóságát. Hivatkozott a multra, amikor

a bánági sváb és román gyerekek Szeged és Kecskemét vidékére mentek és viszont a kecskeméti tősgyökeres magyar fiúk a Bányságba szakadtak

és sokszor középiskolai tanulmányukat is mint cseregyerekek végezték el és eltanulták a két nép szokásait, kultúráját, nyelvét. Példákkal igazolta, hogy a cseregyerekek akció a multban milyen nagyszerű eredményeket ért el.

Crismariu polgármester-helyettes is ezen a nézeten volt és ugyancsak példákkal igazolta ennek az intézménynek különösen gyakorlati szempontból hasznos és szükséges voltát. Kettőzött az a mai körülmények között, amikor a román nyelv megtanulása kenyérkérdés is, mert az a kisebbségi diák, aki az ókirályságban cseregyerekként végzi el az iskoláit, bizonyosan nagyszerűen megtanulja az ál-

lamnyelvet. Gyakorlati előnye azonban annak az ókirályságbeli fiúnak is, aki a Bányságba szakadva ugyancsak megtanulja az itt élő kisebbségek nyelvét és mint köztisztviselő vagy akármilyen más pályán működve ennek a tudásnak majdan hasznát veszi.

Az értekezlet egyhangulag arra az álláspontra helyezkedett, hogy a cseregyerekek akcióit meg kell valósítani. Az a nézet alakult ki, hogy egyelőre próbaképpen csak tíz-tizenöt kisebbségi tizenkét évnél idősebb középiskolai tanuló kerül le a regátba, viszont ugyanannyi ókirályságbeli kerül a Bányságba.

A cseregyerekek egy évre menne az ókirályságba és ott járná a középiskoláit, a lakásról, étellezésről, ellátásról a cseregyerekek kölcsönösen gondoskodnának, míg a vasuti költséget a városok fedezik.

Gradinariu Emil kultúrtaácsnok felhatalmazást nyert, hogy Krajovába utazzék és ott az ottani kultúrtaácsnokokkal a terv keresztülvitele érdekében lépjen összeköttetésbe. Gradinariu ma este utazik Krajovára és amennyiben ez a cseregyerekek akciói ott is tetszősen találkozik, már Temesvárott ki is bocsájtják a felhívásokat a jelentkezésre és a cseregyerekek a legrövidebb idő alatt, még a tanév megkezdése előtt, el is utaznak.

— Mihály király Londonban végzi tanulmányait. Londonból jelentik: Condeescu tábornok a Daily Express egyik munkatársának kijelentette, hogy Mihály király öfelsege, aki folyékonyan beszél románul és angolul, iskolai tanulmányait Londonban fogja végezni.

— Pacha püspök őszi bérma-körútja. Pacha Ágost püspök idei őszi bérma-körútjának programja a következő: Szeptember 13-án Tövis-egyháza, 14-én Simánd és Kürtös, 15-én Mácsa és Sofronya, 16-án Szent Márton és Ottlaka, 17-én Varsánd, 18-án Székudvar, 19-én Kisjenő, 20-án Ujfalu, 21-én Tipárfalva, 27-én Csermő, 28-án Borosjenő, 29-én Világos és Galsa, 30-án Pankota, október 1-én Silénd és Kőrösbökény, 2-án Sebes.

— Megszüntetik a negyedik osztályt az államasutakon. Bukarestből jelentik: Perieteanu államtitkár javaslatára a közlekedésügyi miniszter elhatározta, hogy az államasutakon a negyedik osztályt megszünteti. Az erre vonatkozó rendelet a hivatalos lap egyik legközelebbi számában jelenik meg.

— Felborult autobus. Bukarestből jelentik: Konstanea közelében Urluia falu mellett egy autobus felborult és maga alá temette utasait. Több utas a helyszínen meghalt, számosan súlyosan megsebesültek.

— A német birodalom alkotmány-ünnepe alkalmából holnap, augusztus tizenegyedikén délelőtt kilenckor a Dom templomban, tizkor pedig az evangélikus templomban ünnepélyes istentiszteletet tartanak.

— Ellopták egy lakás egész berendezését. Kolozsvárról jelentik: Hoi-sescu vasuti vezérfelügyelő lakásából az elmúlt éjjel vakmerő betörők társaságán elszállították az egész lakás-berendezést. A rendőrség keresi a betörőket.

— Jorga nem jelölteti magát. Bukarestből jelentik: Jorga Miklós professzorról az a hír terjedt el az utóbbi időkben, hogy a kormány jó-voltából az időszerű választásokon bekerül a parlamentbe. Jorga erre vonatkozólag táviratot küldött, amelyben kifejti, hogy mint pártelnök nincs módjában teljesen izoláltan jelöltetni magát, annál inkább, mert a mai parlamentet nem tartja törvényesnek és erkölcsi alapokon nyugvónak.

— Házasság. Cristea Angela, Cristea Cristache, a temesvári hadkiegészítő parancsnokságon beosztott kapitány leánya, tegnap házasságot kötött Milos János tüzérhadugyval. A házasságnál tanúként Negraa Viktor ezredes hadkiegészítő parancsnok és Angelescu János alezredes szerepeltek.

— Milliós adomány Budapest részére. Budapestről jelentik: Schmidt Miksa dugszdag butorgyáros mátyás-hegyi villáját, amely zsufolva van Mária Terézia korabeli műkinesekkel, egyházi kegyzerekkel és oltárokkal, a villa körül lévő ötven holdnyi parkkal együtt a magyar fővárosnak ajándékozta. A főváros elhatározta, hogy a kastély berendezéséből új muzeumot nyit, az ötven holdnyi területen pedig nyilvános parkot létesít.

— Új teológusok. A római katolikus teológiára az idén a következő jelöltek vették fel: Bruckler János, Blédy József, Dittrich László, Heintschel Ernő, König Ferenc, Jáger Ferenc, Koch János, Krisztinics Gyula, Schönberger József és Tasch Péter.

— Az időszerű választások négy hét múlva lesznek. Bukarestből jelentik: Az időszerű választásokat szeptember öt és tizenötödike közötti időben tartják meg. A pontos terminust a esütörtökön megtartandó minisztertanácsban állapítják meg.

— A bécsi forradalom epilógusa. Bécsből jelentik: A rendőrhatalóságok a legutóbbi véres eseményekkel kapcsolatban hatszáz személy ellen indítottak eljárást. Közülük kétszázötvennek olyan súlyos szerepe volt, hogy átadták őket az országos törvényszéknek.

— Az ügyvédi numerus clausus ellen. Budapestről jelentik: A budapesti ügyvédi kamara tegnap tartott ülésén csaknem hetven szavazék többséggel a kormány által tervezett ügyvédi numerus clausus ellen foglalt állást.

— Negyvenen kaptak gyomormérgezést a rossz fagyaltól. Lembergől jelentik: A lembergi közpórházba negyven embert szállítottak, akik mindannyian egy cukrárszobában ettek fagyaltot és mind a negyvenen borzalmas gyomorgöresöket kaptak. Kettő közülük kórházba szállításuk közben meghalt, a többi megmentésére sinesen remény.

— A fürdés áldozata. Sztancsófalváról jelentik: Nikolics Zsiva nyolc éves fiút fürdés közben az ár elkapta, egy örvénybe sodorta, ahonnan nem volt menekvés és a vízbe fulladt. Holttestét nem sikerült mindeideig megtalálni.

Titokzatos gyilkosság Valkányon

ahol hajnalban megölték a falu legvagyonosabb gazdáját

Temesvár, augusztus 10.

Szükszavu telefonjelentés érkezett tegnap délelőtt a temesvári ügyészséghez. A valkányi esendőrség jelentette, hogy

Valkány község egyik legmódosabb gazdáját, a hetven éves Darjeu Pétert, reggel ismeretlen tettesek revolverlövessel meggyilkolták.

A csendőrség egyelőre a gyilkosság körülményeiről bővebb felvilágosítást a temesvári ügyészségnek nem tudott adni. Bradescu Virgil vezetőügyész utasítására Radulescu és Manea ügyészek gépkocsin azonnal Valkányra robogtak és a titokzatos gyilkosság ügyében megindították a nyomozást. A nyomozás eddigi adatai szerint Darjeu Péter jómódu földesgazda hajnali három és négy óra között szokásához híven az istállóba akart menni, hogy a jószágainak vizet és almot adjon. Amikor háza udvarára ért, a hajnali sűrűködésben több alakot vett észre, de alig ért rá kiléte

felől érdeklődni, amikor egymásutánban két revolverlövés dördült el és a hetven éves ember holtan bukott a földre. A lövések zajára kirohant a szobából mítsemsejtő felesége, aki azonban már csak férje holttestére borulhatott, a gyilkosoknak semmi nyoma sem volt. A zajra előkerültek a szomszédok is és amikor megtudták a borzalmas tettet, órákig tartó hajszára indult meg a gyilkosok kézrekerítésére, amely azonban nem járt eredménnyel. A gyilkosság körülményei arra engednek következtetni, hogy

az öreget bosszúból ölték meg és valószínűleg vagyoni jogi kérdések indították a gyilkosokat a tett elkövetésére.

A helyszínén lévő ügyészek ebben az irányban folytatják a nyomozást és valószínűleg letartóztatásokat is eszközölnek. A gyilkosság nemesak Valkány községet, ahol évek óta hasonló eset nem fordult elő, hanem az egész környéket igazalomban tartja.

A töltésről lezuhant vonat. Prágából jelentik: Az Altgremenic állomáson egy tehervonat a tilosra állított jelző dacára az állomás felé közeledett. A váltóór elakarva kerülni a tehervonatnak a gyorsvonattal való összeütközését, a tehervonatot hirtelen megállította. A tehervonat neki ment az ütközőnek, majd lefordult a töltésről. A mozdonyvezető szörnyet halt, tízenkét kocsi teljesen összetört. A fékezőknek még idejében sikerült leugrani a vonatról.

Bécsben mesterséges megtermékenyítést végeznek, erről az aktuális és szenzációs érdekes témáról regényt közöl az Én, te, ő most megjelent pompás luksusszáma, mely ekszotikus tartalmával és a legkényesebb izlést is kielégítő kiállításával méltán keltet országszerte feltűnést. Két teljes regény, számtalan bizarr és frapáns novella, vers, illusztráció és színes aktok, rajzok teszik különlegessé a kizárólag felnőttek számára szánt folyóiratot. Minden utcai újságárúnál kapható az Én, te, ő augusztusi impozáns luksusszáma.

Velencei est a Lunaparkban, Városcsúcs óriási érdeklődés előzi meg a Tac által vasárnap f. hó 14-én rendezendő nagy nyári ünnepélyt. A pazar fényben izzó Lunaparkban sok új meglepetés vár a látogatókra. Zenés felvonulások, olasz utcai énekesek és főleg egy meglepetés számba menő tombola, sokszáz értékesnél értékesebb nyereménytárgyakkal lesz az est clouja. A kibővített programu varieté műsor mellett a színházban óránként váltakozó programu szinkroni előadások. A rendezőség erre a vidám délutánra és estére annyi munkát szerzett össze, csak hogy a közönséget a esekély 15 lei belépő díjért minden várokozón felül elsorakoztassa. A gyermekek mulattatására külön bizottság állítja össze a sok-sok esodálni valót.

Öngyilkos lett a magyar felsőház titkára. Budapestről jelentik: Saáry Tibor dr. a magyar felsőház titkára egy hete lakásáról ismeretlen helyre távozott és azóta életjelet nem adott magáról. Valószínű, hogy Saáry öngyilkosságot követett el. A titkár idegbajos volt és az idegbajt a hét éves orosz hadifogság alatt szerezte.

Értesítés. A rendező bizottságnak nincsen módjában külön meghívókat kibocsátani Klein Jenő okl. mérnök szindikátusi elnök tiszteletére vasárnap, azaz 1927. aug. hó 14-én este 10 órakor a Gyárudvarban rendezendő bankettre, ezúton kéri fel mindazokat, akik a társas vacsorán részt venni óhájának, ezen szándékukat személyesen vagy telefonon 13-72 a szindikátusi irodában bejelenteni sziveskedjenek legkésőbb esütörtök délig. **A rendező bizottság.**

Tüz egy munióraktárban. Bukarestből jelentik: Vasárnap délután a 21. gyalogezred munió raktárában tűz keletkezett, amelyet a folyton ismétlődő robbanások miatt nem tudnak eloltani. Hogy emberélet esett-e áldozatul a tűznek, még nem sikerült megállapítani. A katonai hatóság az őrség tagjain kivül letartóztatott egy magyar származású közművest, aki a tűz kitörése előtt néhány perccel a raktár mellett volt.

*** Kitűnő férfiing Lei 240, alsónadrág Lei 110 Reebergernél Szent György-tér**

A németek szombaton indulnak az ocean átrepülésére. Dessauból jelentik: A Junkersművek tervezett amerikai repülését szombaton, előbb nem teszik meg, miután Köhl, az egyik pilóta, multkor próbarepülése alkalmával megégette a kezét. Az Elektrolux társaság negyven ezer márkás díjat tűzött ki annak a német repülőnek, aki először repüli át az oceanat.

Leégett szálloda. Innsbruckból jelentik: Az Innsbruck melletti Holzgau nyaralóhely Szarvas szállodájában éjjel egykor tűz támadt, amely rövid idő alatt a fából épült szállodát egészében lángba borította. A vendégek között borzalmas pánik keletkezett és sokan az ablakon át kerestek menedéket. A szálló és a vendégek sokatérő podgyásza a lángok martaleika lett. Sok vendéget nem találtak meg és félt, hogy azokat álmukban lepte meg a tűz, nem tudtak menekülni és bennégték.

Sürgősen pénzre van szükség. Bukarestből jelentik: A pénzügyminiszterium táviratilag utasította az összes pénzügyigazgatóságokat, küldjenek azonnal kimutatást a július végéig eszközölt adóbehajtásokról és hogy mennyi még az ezévi adóhátralék.

Leszállították a tojás kivitelét illetékét. Bukarestből jelentik: A regensteinés tegnap írta alá azt a rendelkezést, amely a tojás kivitelét illetékét leszállítja. A rendelet szerint a tojás darabja után májustól októberig ötven bani, októbertől májusig egy lei kivitelét illetékét kell fizetni.

Véres harc esendőrök és legények között. Turnszeverinből jelentik: A Turnszeverinhez közeli Flamanda községben eddig még ki nem derített módon véres összetűzés támadt a esendőrség és a falu lakossága között, amely egészen útközetszerűvé fejlődött. A fiatalság a templomelőtti téren hórát járt és az egyik esendőrrel szót váltás támadt. A szót váltásból verekedés lett és a fiatalok rátámadtak a esendőrré, akinek a esendőrök tagjai siettek segítségére. A esendőrök kénytelenek voltak fegyverüket használni. A esendőrmeister egy késszurástól holtan terült el a földön. Két paraszt is meghalt a harcban. Tizennégy paraszt és több esendőr megsebesült.

Új rendőrfőnök Oravicán. Oravicáról jelentik: Rabinovici, az oravicai rendőrség eddigi főnöke helyére Rizescu Miklóst nevezték ki az oravicai rendőrség főnökévé.

A sinekre feküdt aludni. Aradról jelentik: A brádi személyvonat Borossebes és Barza állomások között elgázolta Hunyadi Sándor tíz éves pástorgyereket, aki a nagy hőségtől elálmosodott és a sinekre feküdt aludni. A vonatvezető későn vette észre a sineken alvó gyermekeket és a vonatot keresztülhaladt rajta. A kerekek a felismerhetetlenségig összeroncolták a szerencsétlen gyermekeket.

*** Nikkel tárgyak és finom acélárak, lakásdíszítési dolgok leszállított áron kaphatók Scherter Ottónál, Temesvár, Belváros**

Három gyilkosság a budapesti bíróság előtt. Budapestről jelentik: A budapesti büntetőforumok három érdekes bűnyűben hoztak ítéletet. A Kuria Papp Juliska rendőri felügyelet alatt álló nőt, aki egyik férfi látogatóját megölte, tizenkét évi fegyházra ítélte. Papp Juliskát már elszállították Márianosztrára. László Bélát, aki egyik legjobb barátját, Székely Árpádot verekedés közben agyonszúrta, egy évi fegyházra ítélte a törvényszék. Toth György iparost, aki a feleségét féltékenységből megölte, négy évi fegyházra ítélte a bíróság.

Százhusz leírt kétévi börtön. Oprea Chirila, Sarbu Adam, Dragoi Janos és Todor Peter karánsebesi munkások a mult évben betértek Senka Vazul házába, ahol Oprea ellopott százhusz leit. A lopás kiderült és a esendőrség mindannyiukat letartóztatta. Opreán kívül a többiek tagadták, hogy bármi részük lett volna a rablásban, de Oprea a törvényszék előtt azt vallotta, hogy egyúttesen lopták el a pénzt, mire egyenként öt évi fegyházra ítélte őket a lugosi törvényszék. A temesvári táblán Opreán kívül az összes vádlottakat felmentették, mig Oprea büntetését, aki időközben a karánsebesi fogházigazgatónak bevallotta, hogy társai ártatlanok, két évi börtönre szállította le.

Agyonlőtte magát egy rendőr. Aradról jelentik: Sangeorgean Todor huszonhat éves aradi rendőr szolgálati revolverével főbelőtte magát és azonnal meghalt. A szerencsétlen ember azért lett öngyilkos, mert nemrég fertőző betegséget kapott, amely miatt annyira szegyezte magát, hogy a halálba menekült.

Tűz a kátránygyárban. A Grozit kátránygyár Magyar-utca 6. számú telepén tegnap tűz keletkezett, amely a desztilláló terekből csakhamar átragadt az udvarra, ahol több hordó kátrány volt elhelyezve. A tüzoltóság rövid idő alatt emberfeletti munkával a tüzet eloltotta. A kár jelentéktelen.

*** Színes és fehér női combines** csak Lei 150 Reebergernél Szent György-tér.

Vizsgálat egy pékműhely ellen. Prostein Oktavián dr. városi főorvos több rendben érkezett panasz folytán vizsgálat elrendelését kérte az állandó választmánytól Österreicher Ignác belvárosi pékműhelye ellen. A vizsgálat megállapította, hogy a pékműhelyben a legnagyobb rendetlenség és tisztátalanság honol. A tegnap megtartott állandó választmányi ülésen számoltak be a vizsgálat eredményéről, az állandó választmány elhatározta, hogy a legszigorubb rendszabályokat lépteti életbe és amennyiben arra szükség mutatkozik, a műhelyt bezárja.

Mielőtt fürdőszobát berendez

Mielőtt vízvezetékét csináltat

kérjen ajánlatot

Hirschl u. Comp. cégtől

Kossuth Lajos-u. 7. — Telefon 717, 16-76.

Lázadás a francia hadseregben. Párisból jelentik: Egy gyalogezred tartalékosai a gyakorlótéren megtagadták az engedelmességet, kiálltak a sorból és az internationalét kezdték énekelni. Amikor a tiszt felelősségre vonta őket, le a háborúval kiáltással feleltek. A hadbírósg eljárást indított ellenük.

*** Zsuzsi-étterem mai étlapja a következő:** Burgonyaleves, paradicsomstök feltéttel, foghagymás sertésborda garnirozva és salátával, meggyes piskóta. Ára 50 lei, házonkívül is kapható. Naponra frissen csapolt sör. Tisztviselőebéd 32 lei.

Kánikula Ausztriában. Bécsből jelentik: Ausztriában rettenetes hőség dúl. Arnyékban a hőmérő harmányole fokot mutat. Emberemlékezet óta ilyen meleg nem volt. A jelentések szerint sok fürdőző a vízbe fullt, akik a meleg elől kerestek menedéket.

Cipészek és szijgyártók figyelmebe!

Állandóan nagy raktár az összes külső és belföldi bőráruban és divatbőrárakban Mélyen leszállított árak.

Gerson Klein utóda Eibenschütz Hermann bőrkereskedő, Temesvár-Belváros.

Mintaraktár

megnyitás!

Mintaraktáromat a Józsefvárosban, **Uri-utca 6. szám alatt** Pucher cserépkályhagyáros házában megnyitottam. Óriási választék a legolcsóbbtól a legfinomabb butorig

Megtekinthető vételkényszer nélkül. **Pénzszűke és helyszűke miatt butoraimat feltűnő olcsó áron adom el.**

SCHUSTER Fűzet és gyár: Temesvár III., Korona-u. 14. (A sárga villamos végállomás) Telef. 11-91

igyelem!

Megkezdődött a sorozatos olcsó eladás
! csak 5 napig !

Női házi harisnya Lei 22.—
Női macca " " 31.—
Női flór " " 65-től felj.
Női ingek L. 85-, 110-, 140-
Női színes combinée L. 150—

Gyermek zokkerli nagy választékban 18-, 25-, 30-, 35- lei.

Férfi harisnya Lei 20—
Férfi divatharisnya, kockás . . . 40—
Férfi ing 2 gallérral Lei 240-tól feljebb
Férfi alsó fehér és színes 100-
Férfi hálóing I-a Lei 285—
Bőrrikkülök . . . Lei 150—-től feljebb
25 levélpapír és 25 boríték bélelve Lei 29.—

Cipő-sámfa eddig Lei 90—
most Lei 49—

Kések, ollók, pipák, játékaruk, porcellánárak és sok más cikk teljesen kiárusítottak

feláron.

REEBERGER

Belváros, Szent György-tér.

Ugyanott üzlethelyiség kiadó.

Színház

Beregi Oszkár első vendégjátéka. Kerzer Morfium című hatásdászó drámájában lépett fel tegnap este a temesvári nyári színházban Beregi Oszkár. Vendégjátéka első estéjén az író szerepét játszotta a darabban olyan megrázó erővel és tökéletes művészettel, hogy a közönség sokszor nyílt színen is megtapsolta. Beregi művészte nem változott. Ma is a régi szép magyar beszédű, deklamálásában erőteljes, gesztusaiban emberi színész, akit már évekként elölről tanultuk megismerni. A morfinista író megrendítő tragédiáját megdöbbentő életűséggel vitte a színpadra. Az előadás valóságos művészi élmény volt. A színésznőt Harmath Jolán játszotta sok megértéssel. A két kisebb szerepben Gergely Lajos, mint orvos és Váradi Rezső, mint az író szolgálója, jók voltak.

Magyar szintársulat Bukarestben. Bukarestből jelentik: Gróf László és Erdélyi Miklós nagyváradi színházgatók társulata tegnap tartotta meg első előadását Bukarestben. Kálmán Imre világsikert aratott Cirkuszhercegnőjét hozták színre. Az előadás megkezdése előtt Gróf László üdvözölte a bukaresti közönséget. Az előadásról a román sajtó a legmelegebb hangon ír és elismeri, hogy a darabot egyszerű erők játsszák és nagyszerű rendezésben került színre. A bemutatót zsufolt ház tapsolta végig. A magyar társulat tizenöt napig marad Bukarestben.

A katolikus legényegylet működő előadásai. A gyárvárosi római katolikus legényegylet eddigi színelőadásait úgy a kritika, mint a közönség nagy rokonszenvvel fogadta. Augusztus tizenharmadikán és tizennegyedikén ez a derék működőegylet az Árvácska című operettet mutatja be a nyári színpadon. A darab címszerepét Ott Stéfi alakítja, míg Burány Manika a szubrett szerepében lép fel. A férfi szereplők közül Kopácska Pál és Walter Péter nevének kell megemlítenünk. Az előadások, amelyeket eleve is érdeklődéssel várnak, pontosan kilenckor kezdődnek és az egyesület a közönség kényelmére előadás után villamosokat boesát rendelkezésére. Vasárnap délután ötkor megismétlik a nagy sikert aratott Dolovai Nábob előadását. Helyárak 20, 40, 60, 80 és 100 leibe kerülnek.

A kisértek. Ma este kilenc órakor a nyári színházban, Ibsen világhírű drámája, a Kisértek kerül színre, amelyben Beregi egyik legszebb szerepét játssza. A tegnap esti kitűnő előadás biztosítja annak, hogy a közönségnek ma is elsőrendű műélvezetben lesz része.

Ha szép akar lenni,

használjon KULKA-féle lilium-tejkrémet, lilium-tejszappant, liliumpuvert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszerárjában, a „Fekete Sas-hoz”, I., Szentgyörgy-tér.

**Mész
Cement
Gipsz
Építőanyagok**
Ifj REITER SIMON
TIMIȘOARA, KÜTIL-TÉR
Telefon 238

Apróhirdetések

Egy szó ára 3 lei. Vastag betűvel 6 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei. Alláskeresőknek 25 százalék engedély. Díj előre fizetendő.

Házasság

Férjhez adnám 20 éves leányomat némi hozományjal. Csak komoly iparosok jöhetnek számításba. Leveliket „Nyugodt otthon” jellegre a kiadóba kérek. (2012/a)

Alkalmazás

Házmesternek felvétetik fiatal házaspár. Az asszony bejárónőnek. Zimmermann, Erzsébetváros, Tekey-utca 2. (1059)

Fiatall varróleányok könnyű gépmunkához felvétetnek. Erzsébetváros, Korona-utca 19. ajtó 3. Dreherné. (1085)

Külföldi német gyermekleányt keresek 3 és 4 éves leánygyermekemmel, ki a háztartási munkákban segít. Ajánlatokat kor, vallás, eddigi működés megjelölésével, lehetőleg fényképpel ellátva a kiadóba „Feltétlenül megbízható” jellegre kérek.

Németül és románul tudó elárúsióntket keresek rövidáru kereskedésbe. Cimeket „Szorgalmas” jellegre a kiadóba kérek.

Allást keres

Soffőr állást keres. Cim: Begajobbsor 34. Bathory Istvánnál. (1084)

Varrásban teljesen jártas szabászno nagyobb szalonban állást keres. Szives megkereséseket, fizetési feltételt megjelölésével együtt a kiadóba „Pontos munka” jellegre kérek. (2009/a)

Feltétlenül urileány otthon keres. Elmenne gyermekek mellé előkelő családba. Cimeket a kiadóba kérek „Gyermekszerető” jellegre. (2013/a)

Lakás

4-5 szobás házat kerttel, lehetőleg villamos megálló közelében megvételre keresek. Ajánlatokat az ár megjelölésével „Családi ház” jellegre a kiadóba kérek. (2010/a)

Kertes lakást keresek bérbbe a villamos megálló közelében. Ajánlatokat „3 szoba” jellegre kérek a kiadóba. (2011/a)

Butorozott szoba kiadó a Belvárosban, esetleg fürdőszobahasználattal. Cimeket „2500” jellegre a kiadóba kérek.

Szoba, konyha, élekkamra azonnali beköltözökre kerestetik. Cim a kiadóban.

Adás-vétel

Benz-autó 18-45 HP. 6 ülésel kitűnő karban előnyösen eladó. Friedrich Testvérek gépgyárában Timisoara. (1067)

Antik képek jutányos áron kaphatók. Cimeket „Értékes” jellegre a kiadóba kérek.

Megvételre keresek jókarban levő, használt szőnyeget 2-3 m. nagyságban. Cimeket a kiadóba kérek „Alig használt” jellegre.

Különféle

Elektromosan hegesztünk motorfejeket, tengelyeket és géprészeket teljes garanciával Friedrich Testvérek hegesztő-telepe, Timisoara. (908)

Augusztus 15. kezdettel: román, német, magyar gyors- és gépirási, helyesírási, levezetési, könyvelési s mindennemű irodalmi munkálatokban társas és magánórák. Elsőrendű referenciákkal. Felvilágosítást szívesen ad: Engelmann d. u. 1-3, este 7-9 között. III, Ujlaky-u. 24. Martini-ház, Niemetzkerthél. (1089)

Boiangeria Bănăţana

Bulevardul Carol No. 62

legjobban és olcsón fest, tisztít vegyileg. Munkák leadhatók Frații Schőn, Józsefváros, Bonnáz- és Kossuth Lajos-utca sarkán, Reiszmosóda, Józsefváros, Török-utca és őzv. Pollák Martinné, Gyárváros. Duschnitz mellett. 227

Kitűnő

zongora

minden elfogadható áron

eladó

Cim: Belváros, Deák-utca 3. II. em., ajtó 22.

Házhelyek

építőanyaggal heti 2-300 lei
Kardos-telepen részletre!!

A THIERRY Leányotthonban

felvétetnek a középiskolát látogató növendékek valamint a továbbképző tanfolyamot látogató hölgyek és egyedülálló hivatalnoknok teljes pensióba

Elsőrangú továbbképző és háztartási iskola ujonnan berendezve külföldi systema szerint.

A város fejlődő villanegyedében kitűnő szabadfekvésű villában

Szerződöttetett erők: Süveges Aranka operaénekesnő, zene és énektanfolyam Wittenberger Ida iparművészno, kézimunka, rajz, szőnyegipar stb. tanfolyam Miss Martens francia és angol nyelv tanfolyam

Érdeklődőknek felvilágosítást nyújt: Peiku Valér iskolaigazgató III., Strada Corbului (Vörösmarty-utca) iskolaépület. Hivatalos nyelv magyar, német, román.

Makulatura

kapható a DÉLI HIRLAP kiadóhivatalában

MOZI

Belvárosi Mozi: Kedd és szerda (Augusztus 9. és 10.)
Gyárvárosi Mozi: Péntek és szombat (Auguszt. 12. és 13.)
Mehalai Mozi: Vasárnap (Aug. 14.)

SZIVEK HARCA

Nagy szenzációs film érdekes kalandokkal és szerelmi jelenetekkel, a toreadorok és banditák életéből. A vitéz Don Pedro harcai és áldozatai, a szép Dolores meghódításáért.

Főszerepekben:

Ricardo Cortez — Jetta Goudel.
Monopol: Dorian Atlantic film Oradea-M.

Kiegészítésül: Maica a Varieténál.

Az előadások kezdete: 6 és 9 órakor.

Jön!

A FEKETE SAS
R. Valentino-val.

Jön!

Értesítés.

A nagyszebeni hetedik hadtestparancsnokság ezton is tudatja a műegyetemi, építészeti fakultáson és testnevelési tanszakon levő első-, másod- és harmadéves növendékekkel, hogy katonai szolgálati idejük elhalasztására vonatkozó kérvényeket legkésőbb 1927 augusztus 15-ig adják be. Felvilágosítást ad a temesvári hadkiegészítő parancsnokság.

Dirlea M.
speciális féregmentesítő vállalkozó

Timisoara
II., Nagytöltés-utca 1.

Árverési hirdetmény.

Folyó hó 10-én d. e. 11 órakor a Credit Timisoareana helyiségében Str. Avram Iancu Nr. 4. (Moravetz-ház) nyilvános árverésen közjegyző közbenjöttével el fog adni egy 510 típusú, 6 hengeres, 6 üléses 40, H. P. Fiat autó. Kikiáltási ár 130.000 Lei, amely áron alul az autó nem fog eladatni. Árverelő az árverés megkezdése előtt a kikiáltási ár 10%-át közjegyző kezéhez bántpénz fejében lefizetni tartoznak. A legtöbbet ígérő tartozik a vételárat azonnal megfizetni, ugyszintén az árverési, átírási és egyéb illetékeket is a vevő viseli. Az intézet az autó üzemképességéért felelősséget nem vállal. Az autó az árverés megkezdése előtt 9 órától kezdve az intézet előtt megtekinthető.

Banca de Credit
Timisoareana S. p. A.

Házhelyek

hosszu részletre közvetlen a Petőfi csárda mellett

feltűnően olcsó áron kaphatók a helyszíni irodában. (688)
Ugyanott téglák is kaphatók.